

שבתוכו לקודש, אבל לא לתרומה; היינו: אם היו חתיכות אוכלין של קודש הרבה בכלי אחד, ואפילו אינם נוגעין זה בזה, הרי הכלי מצרפן להיות כולן חתיכה אחת, וכשנגעה טומאה באחת מהן – נטמאו כולן.

ונחלקו בגמרא שם:

רב חנין סבירא ליה, כי דין זה הוא דאורייתא, ונלמד מהכתוב: כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת, הכתוב עשאו לכל מה שבכלי – אחת.

רבי חייא בר אבא משמו של רבי יוחנן

ממנחה שנאמר בה: זאת התורה לעולה ולמנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים, הרי שהוקשה המנחה לשלמים שעיקר דין פיגול נאמר בהם –

ומה התם במנחה מהניא בה מחשבה, הכא נמי בקטורת מהניא בה מחשבה⁽⁴¹⁾ – או לא?⁽⁴²⁾

אמר ליה רב שימי בר אשי לרב פפא:

תא שמע מן המשנה במסכת עדיות:

שנינו במשנה בחגיגה כ ב: הכלי מצרף מה

41. כתב רש"י: אין להקשות "היינו הך" כשם שמקשה הגמרא לעיל לענין בין הביניים, כיון שכבר נסתפקנו בספק זה לענין מידה לחפינה. והטעם: אין הנידונין שוין, כי מה שאין עושים מידה לקומץ, ובירוצי מנחה שאינן נקטרין [שהוא יסוד בעיית בין הביניים], הרי הן נלמדים גבי מנחה מהמילה "בקומצו", ואם כן ספק אחד הוא אם להעתיק את מה שנלמד מ"בקומצו" לענין חפינה, וכאילו כתיב "בחפניו", ואינו ענין לספק זה שאינו תלוי במילת "בקומצו", ואפשר כי לענין זה לא נתקבלה גזירה שוה.

42. ביאר החזון איש את בעיית הגמרא: אי יליף "מלא מלא" למחשב חפינה כקמיצה, שהרי מן הדין אין מחשבה מועלת אלא בדבר שיש לו מתירין לאדם או למזבח [אכילת האדם או המזבח ניתרת על ידי דבר אחר, וכבשאר קרבן שהן ניתרין על ידי עבודות הדם, או במנחה שהיא ניתרת על ידי הקומץ; וכשחשב בעבודות ה"מתיר" על הדבר ה"ניתר" על ידו, הוי פיגול], אבל במנחת כהנים שאינה נקמצת אין מחשבה

ואם כן נפשוט ממה שאין עושים כן, שאם נתפזרה הקטורת על הרצפה, פסולה?! ותירצו: לאו אורח ארעא לעשות כן בכל שנה ושנה.

והקשה ב"שמועת חיים", הרי כל עיקר הסברא לפסול בנתפזרה הקטורת, הוא משום דבעינן קידוש בכלי ישירות מן הצואר, ועיקר דין הקידוש בכלי אינו אלא משום דלא אפשר בלא הולכה בכלי כמו שכתב הריטב"א [לעיל הערה 40], וכיון שכן, אם באמת משכחת לה שיוליכנה בלא כף כהצעת התוספות, הרי אין שום חיסרון במה שנתפזר אפילו לרב פפא.

ואם באו להקשות כהצעתם, אין להם לתלות הדברים בספיקו של רב פפא, אלא כקושיא בפני עצמה על הגמרא דלעיל?!

ואפשר, שהתוספות סוברים כדברי הגר"ז שבהערה 40, שספק הגמרא אינו תלוי בדין קידוש כלי, ואפילו אם לא בעינן קידוש כלי יש לפסול נתפזרה קטורת, ואם כן דבריהם אתי שפיר, וצ"ע; וראה היטב שיטת התוספות בענין קידוש כלי בכף, בדבריהם בד"ה חישוב [בתחילת העמוד הבא].